

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van ilinde 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen iki deprem nedeniyle 644 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 1.966 vatandaşımız yaralanmıştır. Bunun yanında iş yeri ve konutların önemli bir bölümü yıkılırken Van merkez, Erciş ve köylerinde ciddi bir hasar oluşmuştur. Van depreminin üzerinden altı yıl geçmesine rağmen esnafın yaşadığı ekonomik sorunlar ve evleri yıkılmış yurttaşlarımızın barınma sorunları hâlâ devam etmektedir. Dolayısıyla Van depremine bağlı olarak esnafın ve yurttaşların devam eden sorunlarının tespit edilerek alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

MMMT
KARAR ALINAN VE KARAR ALINAN TARİHİ
Tarih: 09.11.2017
Lezgin BOTAN

Van Milletvekili

T.B.M.M.
KARAR ALINAN VE KARAR ALINAN TARİHİ
Tarih: 09.11.2017
No: 111-01

GEREKÇE

Jeolojik yapısı nedeniyle deprem kuşağında yer alan Türkiye topraklarının neredeyse tamamı deprem bölgesi içerisinde yer almaktadır. Buna bağlı olarak ülkemizde sık sık ciddi can ve mal kaybına neden olan deprem felaketleri yaşanmaktadır. Bununla birlikte her yıkıcı deprem insanların yaşamını altüst ettiği gibi nüfusun bir bölümünün de göç etmesine neden olabilmektedir. Dolayısıyla etkin deprem kuşakları üzerinde yer alan Van'da da 23 Ekim 2011 günü meydana gelen Van-Erciş merkezli deprem ve 9 Kasım 2011 günü yaşanan Van-Edremit merkezli deprem maddi manevi çok büyük bir yıkıma ve zarara neden olmuştur.

Van ve ilçelerinde çok kuvvetli bir şekilde hissedilen deprem sonucunda 644 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 1.966 vatandaşımız yaralanmış, 252 vatandaşımız ise enkazdan yaralı olarak kurtarılmıştır. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) hazırladığı rapora göre; konut, işyeri ve ahır bazında; 48.689 yıkık/ağır hasarlı (%26), 22.483 orta hasarlı (%12) ve 73.058 (%39) az hasarlı yapı tespit edilmiştir. Hasarsız yapıların, incelenen tüm yapılar içerisindeki oranının yaklaşık %23 olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla incelenen her 100 yapıdan yaklaşık 77'sinin deprem nedeniyle bir derece hasar gördüğü sonucuna bakıldığında Van depreminin neden olduğu yıkımın boyutu da anlaşılmaktadır.

Van depreminin ardından arama kurtarma ekiplerinin bölgeye girişinde yapılan yanlışlar, bütüncül ve bütün tarafların katılımını sağlayacak bir planlamanın yapılmaması ve en önemlisi de Van'ın afet bölgesi ilan edilmemesi depremin etkilerinin bugün de devam etmesine neden olmuştur. Buna karşın Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan sel felaketlerinde ve Sakarya depreminde ilgili kanun gereği afet bölgesi ilan edilerek yaralar hızlı bir şekilde sarılabilmektedir. Aynı şekilde Sakarya depremi akabinde 4731 Sayılı Kanun gereğince Sakarya esnafının bir kısım vergi borcunun silindiği bilinmektedir. Sakarya ilinden daha düşük milli gelire sahip olan Van'da ise Kanun'da belirtilen uygulamalar devreye konulmamıştır.

Oysa Van depremi sonucunda nüfusunun önemli bir bölümü şehir dışında yaşamak zorunda kalırken iş yerleri 15 ay boyunca kapalı kalmıştır. Bu da esnafın uzun bir süre iş yapamaz hale gelmesine neden olmuştur. Bu nedenle küçük esnaf mal ve hizmet satımında olsun, satılan mal ve hizmetin bedelinin tahsilinde olsun ciddi sıkıntılar yaşamıştır. Bu süreçte

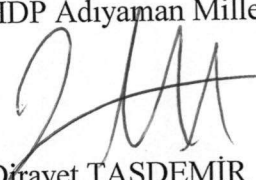
Van esnafının biriken vergi borcuyla ilgili vergi terkinin yapılacağına ilişkin sözler verilse de herhangi bir adım atılmamıştır. Bunun yerine 2011/2355 Sayılı kararname ile Van esnafının vergi ve kredi borçları mücbir sebep hali nedeniyle ertelenmiştir. Mücbir sebep halinin sona ermesinden sonra esnafın ciddi bir vergi borcu ve kredi geri ödemeleri sorunuyla karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Bu durum Van'da ticaretin tıkanmasına, esnafın iş yapamamasına ve lokal bir ekonomik krize neden olmuştur.

Bunun yanında Van depremi sonrasına meydana gelen barınma sorunu da farklı biçimlerde devam etmektedir. TOKİ marifetiyle yurttaşların mevcut arsaları düşük bedellerle alınırken kat mülkiyeti karşılığında ise yüksek bedellerle kendilerine satılmıştır. Bunun yanında hazine arazileri de TOKİ'ye bedava tahsis edilmesine rağmen konutlar üzerinden yoksul halk borç batağına sürüklenmiştir. Buna karşın TOKİ konutlarında ulaşım, kanalizasyon, su ve elektrik sorunları hâlâ sürmektedir. Bugün bazı TOKİ konutlarında okul ve cami dışında diğer kamu hizmetleri de sunulmadığı gibi yakıt sorunu da çözüm beklemektedir. Aynı şekilde TOKİ konutlarında ilgili şirket, süresi dolduğu halde yönetimi hak sahiplerine devretmemektedir.

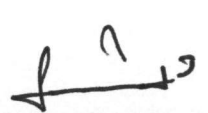
Bu nedenlerden ötürü 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen Van depreminin devam eden etkilerine ilişkin Meclis araştırması açılması elzemdir.

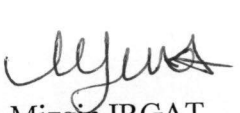

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

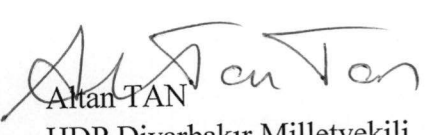

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

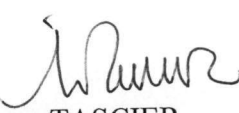

Dürayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

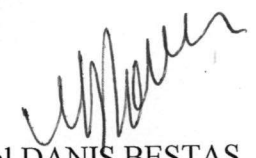

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

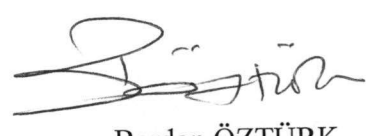

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

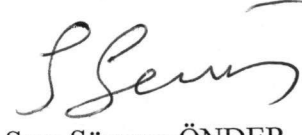

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

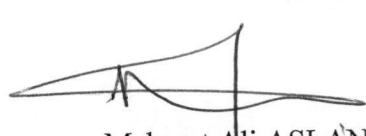

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

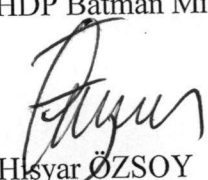

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

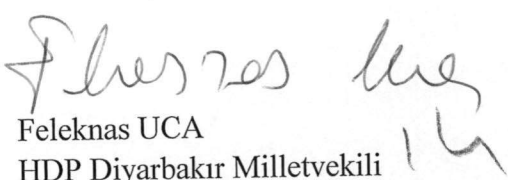

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

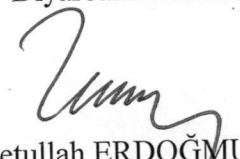

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

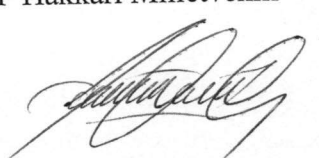

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

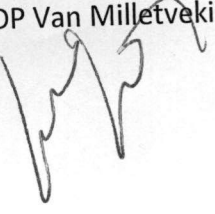

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

23

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

